

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....	\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inosemske države:		
za celo leto.....	\$3.00 za 6 mesecev.....	\$1.40

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

FINSKA DEMOKRACIJA

Z ubogo Finsko in za ubogo Finsko joka danes ves svet, pred vsem pa so nad agresivnostjo Rusije ogorčeni Italijani in Japonci. Italijani, ki imajo še danes krvave roke od nedolžne abesinske krvi, in Japonci, ki gazijo do pasu v krvi Kitajcev. Svobodna češkoslovaška država, ki je bila po vsem svetu znana zaradi svojega demokratičnega napredka in vseh panogah državnega življenja in ki jo je ameriško časopisje označalo za "demokratičen otok sredi fašističnega in nacijskega oceana," je bila brez vsakega očitavanja vesti vržena v žrelo nacijskemu zmaju, ne da bi proti temu čivknil vrabec na strehi. Zakaj torej toliko pomilovanja glede usode Finske? Poglejmo, kako stoji ta stvar.

Finsko ljudstvo se je leta 1917 osvobodilo izpod carističnega jarma. Imperijalna Nemčija je izpulila svobodo iz rok finskega ljudstva, ko je podprla kontrarevolucijne finskih baronov in veleposestnikov. Po uspešni kontrarevoluciji so preskrbeli zavezniški posojila, ki so bila potrebna za vzpostavitev bankrotirane aristokracije v novi državi, ki sta jo ustvarila nemški kajzer in baron Mannerheim. Nekaj časa se je zdaj vladalo finskemu ljudstvu s fašističnimi metodami kastorjevega olja po znanemu Mussolinijevemu receptu, pozneje pa se je prepletkalo politično strukturo, kontrolirano po baronu von Mannerheimu, s tenko plastjo parlamentarne kamuflaže. Baron Mannerheim, caristični general in član baltiške aristokracije, je ostal gospodar in diktator "neodvisnega" naroda in je še danes boss Finske.

Finski vlada kompanija, sestojča iz Mannerheimovega bankrotne domačega plemstva ter londonskih in newyorških bankirjev. Že celih dvajset let si prizadevajo domači in tuji kolektorji tributa uničiti finsko Konsumno zvezo ter ostale konsumne zadruge, ki delujejo v Finski na nedobičarski bazi. Silno konsumno in kolektivistično gibanje v Finski je plod demokratičnih organizacij, ki se vzdržujejo navzlic policijski kontroli domačega fevdalnega plemstva in dobička gladnih londonskih in newyorških bankirjev.

Mannerheimovi baroni izkoriščajo marljivi finski narod na skoro enak način, kakor izkoriščajo indijski domači knezi in maharadže mase indijskega ljudstva.

Inozemsko politiko Finske pa diktirata London in New York. Bivši caristični general, baron Mannerheim, fungira kot agent in kolektor tributa nekronanih finančnih monarhov, stanujočih v Londonu in New Yorku. Domače finsko plemstvo je dalo Finsko v zakup londonski in newyorški finančni borzi, zato vidimo danes, kako si ves mednarodni denarni svet prizadeva pomagati Finski, dočim Češkoslovaške ni poznal. Ogromna posojila New Yorka in Londona so obogatila finsko plemstvo, dočim so osiromašila finsko ljudstvo. In to srečno partnerstvo med fevdalnimi baroni Finske, katerim stoji na čelu bivši caristični general von Mannerheim, in med hišo Morganov v New Yorku, in Montaguejev v Londonu, prikazuje danes časopisje kot idealno demokracijo in zaščitnico finske neodvisnosti.

Glas finskega ljudstva je onemel pod Mannerheimovo diktaturo, toda napočil bo dan, ko bo izkoriščano ljudstvo izreklo svojo sodbo nad kolektorjem tributov, Mannerheimom, in nad njegovimi finančnimi podporniki — londonskimi in newyorškimi bankirji. Toda koalicijska vlada, sestojča iz starih carističnih generalov, fevdalnih baronov in inozemskih finančnikov je kaj čudna kombinacija, ki se jo predstavlja dan na dnem ostalemu svetu kot resnično demokracijo in neodvisno državo.

ENOTNO GOSPODARSTVO ANGLIJE IN FRANCIJE

V Londonu se je vršila dne 17. novembra seja vrhovnega vojnega sveta Anglije in Francije, ki je napravila gospodarsko in finančno važne sklepe. Obe državi bosta podredili te-le grane svoje proizvodnje in trgovine enotnemu vodstvu: letalstvo, oboroževanje in preskrbo s surovinami in petrolejem, prehrano, prekomorski prevoz in gospodarsko vojno.

Ti sklepi so važni za države dobaviteljice, kajti te države so doslej prodajale Angliji in Franciji vsaki posebej. Odslej pa bodo vršili nakupe samo skupni angle-

UREDNIKOVA POŠTA

Delničarjem S. D. Dvorane, na Prince Ave.

Mesec december je mesec letnih sej in naše letne seje so se običajno vršile v januarju, toda za letos smo naredili izjemo in to sporadi novih prostorov ali takozvanega prizidka, ker se o-tvoritev istega vrši na dan novega leta 1940.

Torej, da se bodo malo bolj seznanili s stvarjo smo videli potrebo, da se kot delničarji snidemo enkrat pred tem dogodkom kar bo nedvomno koristilo nam vsem.

Iz tega in drugih važnih razlogov se sklicuje letna delničarska seja slovenske delavske dvorane na Prince Ave. za prihodnje nedeljo, to je dne 17. decembra ob 2. uri popoldne.

Potrebno in priporočljivo je, da se vdeležimo te važne seje vsi delničarji, delničarke in društva potom svojih zastopnikov. Dosedanji direktorji so vestno in dobro spolnjevali svoje dolžnosti in ako hočemo imeti dobro vodstvo tudi za bodoče leto 1940, je smelo rečeno dolžnost slehernega delničarja (ke), da je navzoč (a) in deluje za dobrobit narodne in delavske ustanove S. D. Dvorane.

Slišal sem tudi, da bo pripravljeno za slučaj da bi se katerega lotila notranja onemoglost, gotovo okrepčilo, kar je tudi dobro.

Za novo leto ko bomo imeli odprtji novih prostorov, se bomo tudi malo ali pa dosti zavrteli in naši pečlarji pravijo, da bi radi videli poleg drugih tudi vse pečarice in vdove. — Kaj ti naši fantje mislijo s tem, bodo pečarice in vdove že razumele. Torej na svidenje v nedeljo na seji, na novega leta dan pa v veselji družbi na otvoritveni slavnosti.

Poročevalec

Novi odbori raznih društev

Novi uradniki

Člani 23. varde Democratic Kluba so pri glavni letni seji izvolili sledeče uradnike za leto 1940: preds. John H. Gornik, ml.; prvi podpreds. Edward J. Kovačić; druga podpreds. Mary Somrak; tajnica Josephine Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.; blag. Anton Lučić; nadzorniki John A. Aleh, August Kogoj in Frank Pirc; vratar, Joseph Pograjc. Seje se vršijo prvi petek v mesecu v Knausovi dvorani.

St. Clair Grove 98 WC

Na glavni letni seji društva St. Clair Grove št. 98 Woodmen Circle so bile izvoljene sledeče uradnice za prihodnje leto: preds. Anna Tomsic; podpreds. Mary Zaverl; svetovalka Magdalena Zupančič; tajnica Josephine Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.; blag. Madelina Zupančič; zap. Josephine Benčin; nadzornice Stephanie Mesojedec, Helena Mally in Theresa Zele; načelnica, Sophie Posch. Zastopnica za konferenco Theresa Zele in zastopnica za Klub dr. Anna Tomsic. Seje se vršijo prvi torek v mesecu v Slov. nar. domu.

Novi odbor

Člani društva "Lipa", št. 129 SNPJ so izvolili sledeči odbor za leto 1940: preds. Joseph Trebec, podpreds. Frank D. Mahnič; taj. Anton Meklan, 485 East 109th St.; blag. John Sivec; zap. Joseph Ban, nadzorni odbor Stanley Počkar, Frank Sotter, Charles Penko. Zastopniki za Clev. Federacijo SNPJ Andy Skerl in Frank Mahnič. Zastopnik v Farmerskem odboru Anton Meklan. Zastopnik kluba društev in Prosvetnega kluba SND A. Skerl. Zastopnik za delniško sejo SND Joseph Trebec, namestnik Fr. Smole. Bolniški nadzornik je Jos. Terbovec. Zdravniki dr. F. J. Kern, dr. Oman in dr. Skur. Društvo ostane član S. N. Čitalnice ter je darovalo \$2.00 za S. N. Čitalnico SDD na Waterloo Rd.

Društvo Cvetoči Noble

Društvo "Cvetoči Noble", št. 450 SNPJ je na letni seji izvolilo sledeče uradnike za leto 1940: Frank Podboršek, preds.; Jos. Pavkovic, podpreds.; Mary Do-dič, 977 East 239th St. tajnica; Frank Tegel, blag.; Jakob Yugo, zap.; Matt Smith, Andrey Jer-man in Joseph Pavkovic, nadzorni odbor; društveni zdravnik dr. C. Rottar in dr. A. Skur. Zastopniki za Slovenski društveni dom: Frank Podboršek, Frank Tegel in Frank Gorjanc. Zastopnika za Clev. Federacijo Joseph Pavkovic in Anton Vrh. Seja se vrši vsako drugo nedeljo.

Društvo Kras št. 8 SDZ

Novi uradniki za leto 1940 so sledeči: preds. Louis Jerkič; 1. podpreds. Joško Penko; 2. podpreds. Anton Srebot; taj. Joško Jerkič; blag. Ivan Kapelj; zap. Jennie Koželj; nadzorni odbor: Joško Penko, Laurence Leskovec in Mary Kobal. Zdravniki: dr. Skur, dr. Perme, dr. Rottar in dr. Opaskar. Seje se vrše vsak drugi petek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slov. domu na Holmes Ave.

Novi uradniki Svobode

Člani društva "Svoboda" št. 748 SNPJ so izvolili sledeči odbor za leto 1940: Anna Barbič, preds.; Anna Zaic, podpreds.; Anna Vadnal, tajnica 16118 Arcade Ave.; Anna Prime, zapis-nikarica; nadzorni odbor Leopoldina Vozel, Mary Kaferle in Mary Žigman; zdravnik dr. Sie-gel. Seja se vrši vsak drugi pe-tek v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo rd.

Pijan vlomilec

Sodišče v Princenhageju na Holandskem je imelo te dni opravka z zločinskim pijancem, ki je nekoliko dni strahoval ves okraj.

Svoje delo je pričel obtoženec s tem, da se je vselil v neko prazno vilo. Tam se je udobno nastanil in je začel s pohodi v okoliške vile, kjer se je loteval lišpa, orodja in dragocenosti vseh vrst.

Prva pot pa je veljala vedno kleti.

Tam si je poiskal najboljših vin in se tako opil, da se je moral pregledu blaganj včasih odpovedati.

V neki vili si ga je privoščil toliko, da potem ni našel izhoda.

Vlegel se je v sobo za tujce in tam zaspal. Sele zjutraj je odšel.

Ko si je nakradel dovolj blaga, je sedel na kolo in v opotekajoči se vožnji skušal odpeljati z njim iz Princenhageja. Zbudil pa je pozornost ljudi in policije, ki ga je prišla in vsega pijanega izročila sodnemu zaporu.

Ob grobu svojega očeta

Nenavadna usoda je hotela, da je neki nemški vojak, ki se je udeležil pohoda na Poljsko, na pokopališču v Purovu odkril grob svojega očeta, ki je padel v svetovni vojni. Z oddelkom tovaršev je urejeval popolnoma zanemarjeno grobišče, na katerem ležijo skupaj pokopani Nemci in Rusi.

Ko je čistil preprost križ, je opazil na njem nenadno svoj priimek.

Spomnil se je, da je njegov oče, katerega je komaj poznal, po nekem svoječasnem sporočilu stotnijskega poveljnika padel v tem delu Poljske. Dolžnost vo-jaku ni dopuščala, da bi se dalj časa pomudil na tem mestu, vendar je vzel z groba nekaj zemlje in jo je potem nosil v bojih v majhni vrečki na svojih prsih.

Torpedo - stara beseda

Naj si bo torpedo še tako novodobno orožje, beseda izvira vendarle iz stare latinščine in dovolj čudno se nas dojmi, če srečamo to besedo n. pr. v Cicero-novem delu "De natura deorum" ter v Plinijevih in Varonovih spisih.

Latinski torpedo je pomenil prvotno omrtvelost telesnih in duševnih življenjskih sil, omamljenost, otrplost. V prenešenem pomenu je označeval električnega skata (raja torpedo), ki deli s svojim kratkim repom električne udarce, ki te spravijo v stanje "torpeda", omrtvičenosti, otrplosti.

Prvič se je ta beseda uporabljala v vojaškem pomenu okrog leta 1780, ko je Američan Bush-nell s pomočjo podmorskih čolnov skušal priviti peklenske stroje k trupom sovražnih ladij. Ta beseda je sprva le životarila in tudi tedaj, ko je slovit Robert Fulton izboljšal Bushnel-lov idejo ter imenoval svoje novo razstrelivo telo torpedo, je bila znana komaj najožjim strokovnim krogom.

Se Mayerjev konverzacijski leksikon iz leta 1851 navaja pod besedo torpedo le električnega skata. Sele ameriška državljanska vojna je besedo posplošila, treba pa je bilo še nekoliko desetletij, preden so jo začeli uporabljati samo za ofenzivne podmorske izstrelke in ne tudi za mine ter zažigalne stroje vseh vrst.

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis

SEVERNI JELENI ZA FINSKO ARMADO

COPENHAGEN, Danska, 12. decembra. — Laponski pastirji so signali skupaj 200,000 severnih jelenov, ki so jih namestili na varnih krajih, ker bodo tvorili ti jeleni rezervo osem milijonov mesa za finsko vojaštvo. To-zadevno vest je priobčil danes danski časopis National Tidendes.

Dalje so prispevali Laponci finski vojski 7000 kožuhov, 12,000 parov nogavic in tisoče rokavic. Prav tako zbirajo Laponci med sabo smuči za finsko vojaštvo.

ŽIDJE BREZ OBLEKE

BERLIN, 12. decembra. — Židje, ki so zadnje tedne zaprosili za nacijske karte za obleko, s katerimi bi si mogli kupiti oblačila, so bili obveščeni po nemških oblastih, da zanje ni kart na razpolago. Ker se prodaja v Nemčiji celo volna za krpanje obleke na karte, so židje v skrajni potrebi, ker oni ne morejo kupiti niti volne.

KONVENCIJA SOCIALISTIČNE STRANKE

MILWAUKEE, 12. decembra. — Socialistična stranka je danes določila dneve svoje konvencije, ki se bo vršila od 6. do 8. aprila v Washingtonu. Na tej konvenciji se bo izvolilo kandidata za predsedniško kampanjo leta 1940.

Eksekutivni odbor soc. stranke je izjavil, da ne bo podpiral Narodne progresivne stranke Amerike, ki jo je ustanovil bivši governor Wisconsin, Philip F. La Follette. Norman Thomas je izjavil, da smatra odbor to stranko za "premalno važno."

ŠKRAT

Veliki italijanski igravec Emete Novelli je bil znan kot redno radodaren mož. Pomagal je z denarjem vsakemu, ki ga je prosil podpore.

Nekega dne je prejel pismo, ki se je glasilo: "Spoštovani gospod! Sem blagajnik in sem v zmedenosti poneveril 5000 lir. Če ne položim te vsote jutri v blagajno, mi ne preostane nič drugega kakor to, da sečem po samokresu. Usmilite se me in mi pomagajte!"

Pismo ni napravilo na Novelli-ja vtisa iskrene izpovedi. Zato je odgovoril piscu takole:

"Čenjen gospod! Trenutno se sam nahajam v denarni zadregi in vam ne morem dati na razpolago zaželjenih pet tisoč lir. Ker bi pa kljub temu rad nekaj storil za vas, vam dajem na razpolago svoj samokres. Izvolite se potruditi ponj!"

Voltaire se je nekod napram nekemu obiskovalcu izrazil zelo prijazno o svojem sodobniku, švicarskem narodoslovcu, pesniku in zdravniku Albrechtu Hallerju. Obiskovalec se je čudil tej prijaznosti, češ Haller se izraža o Voltairu popolnoma drugače. "Nu, da," je odvrnil Voltaire, "mogoče je, da se oba, Haller in jaz, motiva."

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

JOS. ZELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 6583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel: KENmore 3118

ANTON GRDINA IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA
Prvo v naselbin, Prvo v podružnicah, Prvo se danes v vseh ozirih v postrežbi, bilo v trgovinah za pohištvo, kakor tudi v pogrebnuemu oskrbnistvu.
Prodajalne na: 6019 St. Clair Ave. in 15303 Waterloo Rd.
Pogrebni zavod 1053 E. 62 Street. Glavni telefon: HENDERSON 2088

SVETEK FUNERAL HOME
OB VSAKI URI
Ker nihče ne ve kdaj se pejava potreba, je naša navada, da smo takoj pripravljeni ob vsaki uri, podnevi ali ponoči. Čas je zadeva, ki ni nobene važnosti za nas.
Ko kdo potrebuje našo postrežbo — je na razpolago takoj.
478 EAST 152nd ST. KENmore 2016

Zanimive vesti iz stare domovine

Spekulanti

Zaradi navijanja cen je policijska uprava v Šibeniku nastopila najostreje in je izročila 28 trgovcev sodišču, ker so nepravilno podražili moko, sladkor in mast in ker za blago, ki ga prodajajo v trgovini, nimajo izobesnega cenika. — Iz Sarajeva pa poročajo: Zadnji čas so se nekateri brezvestni spekulanti podali na deželo, da bi s "prijeteljškimi" informacijami ostrašili kmetovalce, da bo padla cena živini. Nevedni kmetje so se seveda dali takoj preplašiti in so prodajali ovce po 30 din, čeprav so vredne po 120 din. Obilastva so bila obveščena o teh nesramnih spekulacijah na račun nevednega prebivalstva in so začela pozorno zasledovati spekulante, ki bodo ostro kaznovani.

Upokojeni konj

Kmet Zivan Sajnović iz Sevarica zvesto krmi in neguje svojega konja Janjoša, s katerim je prebil kot kaplar konjenice balkansko in svetovno vojno. Konj Janjoš je bil njegov zvesti tovariš na vseh srbskih bojiščih. Bil je z njim na Krfu, Solunu, Bitolju, na bolgarski meji, v Kupinovu in v prebratnih dneh je došel z njim do Sremske Mitrovice, kjer sta konj in gospodar še precej časa ostala v službi narodnega svetla. Pri težkem delu obnove o-pustošene Sajnovičeve domačije je zvesti konj končno omagal in zdaj živi udobno življenje u-pokojenca. Sajnović pravi, da ni imel nikdar zvestejšega to-variša kot je njegov Janjoš.

Povrtek iz Španije

Španske državljanske vojne se je udeležilo tudi več jugoslovanskih državljanov. Po večini so se ti prostovoljci rekrutirali iz brezposelnih jugoslovanskih delavcev v Franciji in Belgiji. Po končani španski vojni so pribežali nazaj v Francijo, kjer so jih internirali v razna taborišča. Jugoslovanska vlada je sedaj naročila poslaništvu v Parizu, naj izstavi tem ljudem potne liste, da se bodo lahko vrnili v domovino.

Ščupaj v grob

V Zbigovcih sta zakonca Martin in Ivana Kolar živela v lepi slogi in v prilično dobrem zdravju. Nedavno pa je žena, ki je bila 87 let stara, zbolela in umrla. To je moža, ki je bil že tudi 82 let star, tako potrla, da ga je par ur potem zadela kap. Pokopali so ju v skupnem grobu.

Smrtna žrtev popivanja po delu

V noči na petek, 11. novembra so pri posestniku Francu Novaku v Mihalovcih obrezovali repo. Po dovršenem delu je bil, kakor je to običajno, ples na harmoniko. Zraven pa so pili zloglasno šmarniko.

Pri plesu je prišlo med fanti iz raznih vasi do prepira in je ena skupina izrinila drugo iz hiše, tako, da je ostala sama v njej.

Vrata so zaklenili. V tej družbi je bil tudi domači sin. Izprti so zunaj razgrajali in razbijali. Nenadno je eden izmed fantov v hiši dvakrat ustrelil z revolverjem. Bil je to Ivan Zalar, po-

sestnikov sin iz Žerovincev. Revolver je dobil od sina gospodarja Novaka.

Prvi strel je zadel pri vratih stoječega 26-letnega Gustava Hedžeta, viničarjevega sina iz Stanovšaka, v srce, tako da se je nesrečnik takoj mrtev zgrudil na tla.

Orožniška postaja, ki je pet minut oddaljena od Novakove hiše, je bila o zločinu obveščena in na kraj žalostnega dogodka je šla patrulja pod vodstvom komandirja narednika g. Radoša. Storilec je bil kmalu izsleden in aretiran. Razen njega so orožniki prijeli tudi domačega sina, ki je dal Zalarju orožje in posestnikovega sina Preloga iz Žerovnice, ki je po zločinu skrnil revolver.

Zalarju Ivanu manjka še nekaj mesecev do 20 let. Pred dve-ma letoma je ustrelil svojega očeta, a je bil zavoljo svoje mladosti kaznovan le na dve leti, od katere kazni mu je bilo še nekaj pogojno odpuščeno. Kakor kaže, ga prva kazen ni spametovala.

Na kraj zločina je prišla več-raj sodna komisija iz Ormoža. Izvršila je ogled na licu mesta in raztelesila truplo.

25 LET JE ČAKALA NA ZAROČENCA

Z mnogimi drugimi je bil odšel tudi Italijan Camillo Horti iz okolice Milana v svetovno vojno. V svoji domači vasi je pu-stil zaročenko in nezakonskega otroka. 1916 so ga Avstrijci u-

jeli in ga poslali na rusko fronto. Od tedaj je zmanjkala za njim vsaka sled.

Sedaj, ko je od velike vojne prešlo že 25 let, pa se je vrnil v domovino. Horti pripoveduje, da mu je uspelo pobegniti iz ujetništva v Rusijo. Tam je doživel ob mnogih težavah in trpljenju zlom carske vladavine in boljševisko revolucijo, dokler mu končno ni uspelo, da je preko Cejlona prispel v Indijo. Od tam se je po 24 letni odsotnosti vrnil domov. Doma je srečal svojo zaročenko z otrokom ter jo je povedel končno pred oltar.

VOHUNI S PADALI

Vojaški sotrudnik "Exchange Telegrapha" poroča svojemur listu, da so Nemci v prvem mesecu vojne skušali spraviti v Francijo vohune s padali. Vohuni so se spuščali iz letal za francoskimi postojankami.

Prvi primer te vrste so ugotovili približno pred mesecem dni. Vrhovno vodstvo francoske voj-

V najem

V najem se odda dobri družini stanovanje s 4 sobami na 1097 East 68th St. — Poizve se na 1087 East 68th St.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izveličenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knausovo poslopje

GRDINOVI KOLEDARJI

Zdaj jih lahko dobite za sebe in če hočete tudi naročite za svoje, kamorkoli hočete. Za leto 1940 imamo bolj umetne in za stanovanje mnogo bolj praktične koledarje, ki bodo koristnejši in bolj pripravi. Ljudje velikih trgovskih koledarjev v stanovanje radi ne sprejemajo, ker prostor ali stene za drugimi predmeti okrase. Manjši in bolj umetnejši koledar se pa prilagodi vsakemu in dela v hiši okras. Sedaj pridite ponje in jih naročite za svoje v stari kraj ali drugod po Ameriki. Velikost hišnih koledarjev je 14x20 in stanejo samo 15c vsak za one, ki jih za druge naroče. Rojakom v Clevelandu jih dajemo zastoj. Dobite ali naročite jih lahko v obeh prodajalnah za pohištvo. Pismo se pa obrnite na Anton Grdina in Sinovi, 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. P.S. Za trgovine imamo posebno velike koledarje za 1940.

Posebni pogoji

za Slovence in Hrvate

6 Rs. Single Darwin Ave. \$4000
6 Rs. Single Kewanee Ave. 5500
6 Rs. Single Tracy Ave. 5300
8Rs. 2 Fam. E. 160 St. 4500
6 Rs. Single E. 169 St. 5300
6 Rs. Single E. 170 St. 4250
10 Rs. 2 Fam. E. 146 St. 4500
2 Fam. E. 67 near St. Clair 3800
Large Store and 6 Rs. on St. Clair near Church and Banks 4500
Bakery Store for sale in Collinwood. Terms.

MIHALEVICH BROS. CO.

Real Estate — Insurance
6031 ST. CLAIR AVE.

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše koledarje za 1940

● Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od druge družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbira nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite Henderson 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljani soprog, oče, sin in brat

FRANK BAMBIC

Umrl je dne 13. novembra. Pogreb se je vršil 17. novembra iz August F. Svetkovih prostorov na sv. Pavla pokopališče, kjer smo ga izročili v naročje materi zemlji.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti dragega pokojnika.

Srčna hvala psem, ki so darovali za maše, ki se bodo brale za njegovo dušo. Dalje hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo.

Hvala vsem, ki so ga prišli kropit ko je ležal na mrtvaškemu odru ter onim, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti.

Zahvalo izrekamo August F. Svetkovemu pogrebemu zavodu za vzorno urejen pogreb in vsestransko najboljšo poslugo.

Zahvala naj sprejme Rev. Bombach za tolažbo sv. vere.

Ti dragi soprog in ljubljani oče, sin in brat počivaj v miru in rahla naj Ti bo ameriška zemlja. Spominjali se te bomo vedno z molitvijo dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva nad zvezdami.

Žalujoči ostali

Margaret, soproga
Frankie, sin
Sally, Peggy in Betty, hčerke
Oče, mati in sestra Alice Heddak
Cleveland, Ohio 13. decembra, 1939.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

QUESTION ANSWER

Which are the only cough drops containing Vitamin A? (CAROTENE)

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:

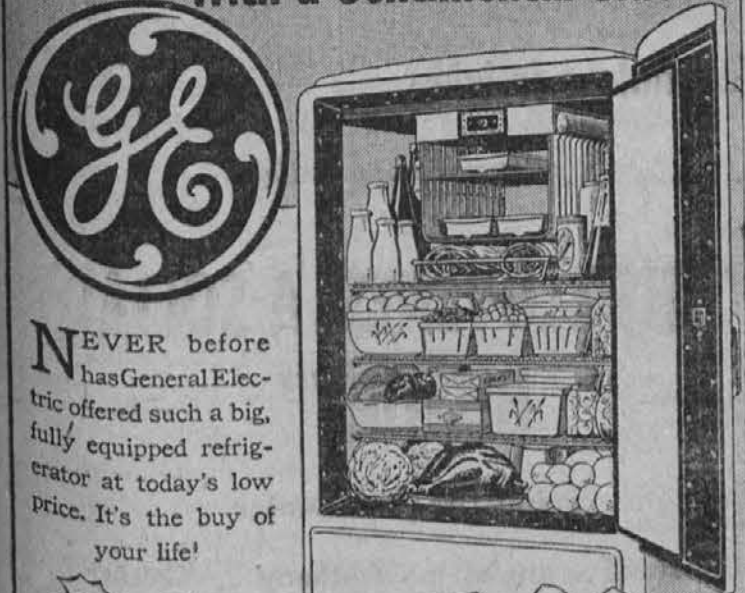
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

For a Practical Person With a Sentimental Side!

NEVER before has General Electric offered such a big, fully equipped refrigerator at today's low price. It's the buy of your life!

GENERAL ELECTRIC Christmas Special Yours This Christmas For Only

Big 6.1 Cu. Ft. Fully Equipped All-Steel Cabinet. Sealed-In Steel G-E Thrift Unit \$159.95

OBLAK FURNITURE CO.

6612 St. Clair Ave.

Henderson 2978

JOHN KNITTEL:

15

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

"Ves svet! Ali moram mar vsemu svetu odgovarjati za svoja pota, deklíč? Čemu se nista javila?"

"Presenetiti sva te hotela, očka."

"Seveda, to se vama je posrežilo. Ali sta zdaj zadovoljna?"

Potem ji je povedal, da je bil po malem poslu v Sittenu. Zofija ga je neverjetno pogledala, on pa se ni zmenil za njen pogled, strmela je mimo nje skozi odprto okno. Počasi je pritegnila gornjo ustnico in obrnila je oči k svojemu advokatorskemu možu, ki je v svoji zeleni športni obleki sedel na videz brezbržno v enem izmed velikih oblažinjenih stolov svojega tasta.

"Kako dolgo ostaneta, Zofija?" je vprašal zdaj Antona Jakoba. "Kakor vesta, nimam nobene dostojne postrežbe, toda kljub temu sta mi dobrodošla. Morda bi lahko jedli pri 'Medvedu'?"

"Prišel je sva na našo služkinjo," je izjavila Zofija. "Nočeva ti biti v nadlego."

"V nadlego! Ne nadlegujeta me! Ti si tu doma. Le udobno si pripravi."

"Midva sva se že vgnezdila," je dejal zdaj dr. Naef in iztegnil svoje suhe noge v zelenih nogavicah. "Po vseh teh mesecih v uradu je pošteno dobro, da srka človek svež gorski zrak. Le nikar se ne skrbite zaradi mene, prosim. Docela srečen bom. Po večini hodim s trnkom okoli."

"In jaz bom pospravljala po hiši, dokler bom tu," je rekla Zofija. Vse križem je raznešeno. Pregledala sem omaro za perilo. Zdi se mi, da cel kup manjka. In par naših najboljših porcelanskih krožnikov je razbitih! In koliko prahu! Očka, ti si slab hišni gospodar."

"Veš, Zofija," je dejal oče smeje, toda z neobičajnim glasom: "Ni ti treba spisati inventarja, ne nameravam še umreti."

Po tem odgovoru, ki je zvenel nekoliko grenko, je čutila Zofija, da mora objeti očeta z roko okoli vratu.

"Očka! Očka! Ne govori tako!"

"No da, lasje mi sivijo, saj veš."

Anton Jakobu je hodil ta obisk zelo navzkriž, toda poskušal se je sprijazniti z grenkobo.

Terezina eksistenca ni bila skrivnost za gospo Zofijo. Takoj prvega dne, ko je prišla, je zvedela še topla vso zgodbo o mléni Wallinsanki. Komaj je slišala ime Tereze Etienne, že se je polastila nanadna bojazen. Kdo je bila ta osovražena tujka, ta služkinja, ki jo je spravil oče v privatni sanatorij? In poleg tega še drag, kakor je dejal njen mož, ki je poznal direktorja. Da, kdo je bila?

"Očka," je vprašala naslednjega dne, "kje je materina podoba, ki je visela nad omaro?"

"Ne bodi radovedna. Jaz sem jo snel, naročil bom nov okvir," je odvrnil oče.

Zardel pa je kakor šolar in tako je spoznala Zofija, da ni povedal resnice. Izenada ji je pogrnala v duši sumnja, ki jo je prestrašila.

"To stvar si moraš ogledati," je ukazala svojemu dolgočasnemu možu, ko sta bila kmalu nato sama. "Poizvedeti moraš, kaj že pravzaprav s to stvarco na kliniki. Očka je popolnoma drugačen kakor sicer. Tako hladen in čuden v svojem vedenju. Čutim, da naju ne vidi rad tu. Toda kljub temu morava ostati. Zamislil si le to stvarco na kliniki in kaj vse lahko povzroči!"

"Saj," je odvrnil Feliks, "ali ti nisem vedno dejal? Ti bi morala očeta že davno pregovoriti,

da bi vse svoje zadeve prepustil meni. Potem bi vsaj lahko natančno vedela, kaj namerava. Tako pa lahko uniči še sebe in nas vse, ne da bi najmanj slutili, dokler — —"

"Ne govori budalosti," ga je prekinila. "Očka ve dobro, kaj dela. Tudi če stori neumnost, se je zaveda. Slišal si, kaj je povedala Frida Rothlisbergerjeva, ali ne? Sam jo je oseben peljal na kliniko, kupil ji je obleko in vrag vedi kaj še vse. Res, rada bi vedela, kaj bo iz tega. Poizvedeti moraš, kdo je ta Lahinja."

"Pisala bom Gottfriedu," je dejala jezno. "Le pomisli! Pet in dvajset frankov plačuje dnevno za to pritepenko! Samo pomisli! Kako je to mogoče?"

"Nesmisel, Zofija. Polno glavno strahov imaš."

"Morda ni nič drugega, samo velikodušnost ga je obšla."

"Da, ali pa ga je prišlo nekaj drugega! Služkinji bi zadoštvala tudi navadna bolnišnica, če je sploh potrebna bolnišnica."

"Ve ženske morate neprestano sejeti nezadovoljstvo," je pristavil Feliks, ne da bi spremenil svoje ponižno vedenje, "ker se vedno vmešavate v življenje mož."

"Če se ne bi vmešavale," je odvrnila Zofija, "čedna svinjarija bi bilo potem vaše življenje!"

"Ker je tako," je dejal Feliks in vstal, "bom poskusil še pred kosilom ujeti eno ali dve postreži."

Pograbil je svoj modni klobuk in odšel iz sobe. Zofija je odšla v gornje nadstropje, da bi s svojo služkinjo prestela posteljnino, namizne prte in prtíče.

"Otroka," je dejal Anton Jakob naslednje jutro, "odpeljem se po opravkih v Bern. V enem ali dveh dneh se spet povrnem."

"Ah! Vedno imaš obilo posla, očka, kaj ne?" je pripomnila Zofija.

"Da, to je res."

Opazovala je njegovo skrbno pristrizeno brado, gladko obrbita rjava lica, dobro osnaženo obleko in snežno bel ovratnik.

"Rada bi šla s teboj, očka."

"Ne, deklíč, to ni mogoče. V napotje bi mi bila." Resno je pogledal svojo hčer v obraz.

"Prav pri tem poslu moram biti sam," je nadaljeval.

"Očka!" je vzklíknila. "Kako moreš meni prikrivati?"

"Zofija," in položil ji je svojo široko roko na ramo, "to je poseben opravek, ti pravim, ne skrivnost. To je vse."

Obrnil se je, ko je odhajal, zaklical ji je zbogom in gledala je za njim, kako je izginil v vrtu med gostim sadnim drevjem.

Anton Jakob se ni peljal v Bern. S postaje je telefoniral na kliniko in javil Terezi svoj obisk. Nato se je odpeljal s prvim vlakom v Steffiswald.

Tereza je sedela v vrtu na pletenem stolu, noge je imela zavite v odejo, in brala je Gottfrieda Kellerja knjigo "Kleider machen Leute" . . . Pred njo se je razprostirala zelena trata in terasa, nekoliko dalje so se zrealile strehe kmečkih hiš v temnomodri vodi thunskega jezera. Prijazno in mirno ji je bilo pri srcu. Mir se je zrealil na njenem nežnem obrazu in le tu pa tam, če se je je dotaknil nedolčen strah pred prihodnostjo kakor bežen pih-ljaj, je zavzdihnila iz globine svojega srca. Nato je malo zakašljala in naslonila glavo nazaj ter strmela skozi veje jablane. Nikdar se ji ni še zdelo njeno življenje tako skromno in bežno, tako malo truda vredno. Često je mislila na Gottfrieda Sixta. Njegov naskok je vzbujal v njej najprej čustvo jeze. Zdaj pa, ko je bila bolezen za njo in so se v

bežečem času obrusili ostri robovi dogodkov, zdaj je preostalo le tiho strmenje. Imela je študentovski obesek, ki ga je našla eden ali dva dni po Gottfriedovem obisku v bližnji skale. Bil je iz črne in slezastobarvane svile ter okrašen s srebrnim ornamentom. Vsekakor se je odtrgal v oni noči od Gottfriedove ure. Že čisto mu je hotela poslati to stvar. Toda kako naj bi se drznila? Morala bi mu obenem pisati. Ne, nikdar mu ne bo pisala. Pridržala bo ta trakee v spomin.

Ko je sedela zdaj v svojem stolu, se je po tistem spraševala, kje se neki v tem trenutku mudi študent Gottfried Sixtus. Potem je tudi pomislila na njegovega očeta, ki je že več kakor teden dni ni obiskal.

Ozdraviti mora, kar se le da hitro, da mu ne bo v breme niti trenutek delj, kakor je neobhodno potrebno.

Prišla je postrežnica in ji sporočila, da je telefoniral gospod Muller iz Gama in vprašal, če jo sme obiskati.

"Čemu vprašuje? Seveda! Povejte gospodu, da me bo veselilo, če pride."

"Debelo bo gledal, ko vas bo ugledal, Tereza!" je prerokovala usmiljenka. "Komaj vas bo spoznal v tej novi obleki in z lasmi, ki so jih tako ljubko nakedrili sončni žarki! Da, gledal bo, gospod vladni svetnik!" je ponovila.

Eno uro kasneje se je pojavil Anton Jakob.

"Kako je kaj, Terezika?"

"Mnogo, mnogo boljše, hvale."

"Hm! Aha!"

Potislil je svoj stol bliže in

sedel. Nekaj časa sta oba molčala. Spet se ga je lotila plašnost pri pogledu na to mlado bitje. Prišel si je beliti glavo. V svoji skromni, novi črni obleki se mu je zdela kakor svetnica. Čutil je, kakor da se spenja skoraj previšoko v svojem poželenju, ko hoče imeti tako bitje.

"Terezika," je dejal končno, "docela drug človek si postala, toda temu se ne čudim."

"Ne razumem vas povsem, gospod."

Mencal je v svojem stolu sem ter tja.

"Veš, nisi prav za prav tisto, za kar se šteješ. Ne smeš biti dekla. Toda saj ti lahko takoj povem. Bil sem v Sittenu, da bi pozvedoval o tebi. No, Terezika, reci mi, če smem govoriti s teboj o vseh teh stvareh. Ne obračaj se vstran, ali pa ne rečem besede več. Povej, ali te bo bolelo, če govorim o tem?"

"Ne, gospod, toda to je tako žalostno in že davno minulo."

"Vem in ne bom se spuščal v podrobnosti. Le to bi ti rad povedal, da vem vse, da, da vem morda celo več kakor ti sama! Poznam vso zgodovino tvojega rodu in vem, da je bil tvoj rod mnoga stoletja plemenit in da so nekateri tvojih prednikov pokopani v častnih grobovih v cerkvi. Oj, Terezika, celo kopico vem."

"To vem tudi jaz," je preprosto pripomnila. "Oče mi je pogosto pripovedoval. Dejal je, da je bila to njegova edina tolažba v ječi in boleznih."

"Da, ni pa potrebno, da vedno trpiš zaradi svojega očeta. Če bi storil jaz krivico, ali misliš, da bi hotel, da bi trpel zaradi tega moji — moji — otroci?"

"Gospod Muller, vi ne boste storili nikdar krivice."

"Ej, Terezika, sem že sposoben, da storim krivico. Da, zares, v svojem življenju nisem storil malo krivičnih stvari in ne čutim se še dovolj starega, da bi postal svet spokornik. Niti najmanj ne dovolj star!"

Smehljal se je s povešenimi očmi. Prvikrat ga ni pogledala kakor njegova služkinja, marveč brez ponižnosti, da, celo brez svoje običajne skromnosti. Zdelo se je, da ga s tem novim pogledom meri in se vanj pogloblja, ko da poskuša spoznati notranje razloge tega moža, ki je sedel pred njo. Ko ji je iznenada vrnil pogled, ga je presenetilo njeno tiho samopremagovanje. Ne, to vsekakor ni bila služkinja. Služkinja ne bi mogla nikdar tako gledati. To je vedel. Vedel je tudi druge stvari. Poznal je skrivnost rase in bil je človek, ki je vedno bolj ljubil prirodne popolnosti kakor povprečnosti. Kaj je bila v njegovih očeh izobrazba, kaj kultura in trgovska sposobnost, kaj vsi družabni uspehi v primeri s plemenitostjo lepote in krvi? Ne, prav zares! Anton Jakob ni imel več občutka, da je gospod. Tereza je bila dama in njegova zapovednica. To je zdaj vedel.

"Marsikdaj," mu je potem dejala, "marsikdaj se mi zdi, da sem zelo stara. Mnogo starejša od vas. Ne morem jasno povedati, toda to čutim. Ko ste takrat ustrelili bika, ste bili kakor zmeden šolarček. Jaz tega ne bi zmožla. Čutila bi, da sem mnogo prestara."

"Oh, Vojvoda! To je prav eden izmed mojih grehov. Pri-

znam. Saj vedno pravim, da nisem svetnik."

"Oprostite," je nadaljevala, "ne bi smela tako govoriti z vami. Oprostite. Zadeva z Vojvodo me ne zanima več. Nikdar več ne bom govorila z vami o tem. Da, objubljam, da vam bom vedno hvaležna za vse, kar ste mi storili! Toda ali se izplača storiti karkoli za mene? Ko bom spet zdrava, bom šla na delo in potem — potem si bom pogosto priželela svojo bolezen, da bi lahko sedela v tem vrtu in imela človeka, ki bi skrbel za me. To je najhujše."

Molče sta sedela.

"Ali si že imela kdaj ljubimca?" je vprašal iznenada.

Široko je odprla oči. "Ne, gospod," je odvrnila.

"Mnogo ljubavnih znanj je za mano, toda malo ljubezni je bilo pri tem."

"Gospod! Čemu mi to pripovedujete?"

"Ne imenuj me neprestano gospod," je poudaril. "Pripovedujem ti vse to, ker imaš pravico, da veš."

"Pravico? Kako neki?"

"Da!"

"Potem mi dajete pravico."

"No, torej ti dajem pravico, kakor upam, da ti bom še mnogo stvari podaril. Vidiš, Terezika, vdovec sem pri petdesetih letih. Če bom pazil, imam še trideset let pred seboj. Nisem star. Preketo vendar, prav tako lahko bi še skakal preko ojníc kakor marsikateri mlad možak, če ne bi imel v takih rečeh svojih izkušenj. Ne, o ni kočljiva točka. Kočljiva točka, Terezika — vidiš, vprav to je! Ti si tu in od-

krito lahko povem: imam te tako rad, da bi dejal — če bi vedel da se mi ne boš smejala — da bi dejal: zaljubljen sem v tebe! In v tem grmu tiči zajec, v kolikor se stvar mene tiče. Povsem odkrito bom govoril, Terezika: rad bi vedel, da postaneš moja žena. Rad bi vedel, da si ti moja in da sem jaz tvoj. Kaj misliš ti k temu, ti?"

"O Jezus!" je vzklíknila. "In Gottfried in Zofija in vsi ljudje na Gamu! O Jezus!"

"O Jezus, ja!" je odvrnil. "Na vse to sem že pomislil! Prijel jo je za roko in jo toplo stisnil."

"Gospod Muller," je dejala, "ničesar nimam in nič nisem, vi pa ste bogat človek. Kako morete misliti na kaj takega!"

"Na to misliti? Od vseh strani sem premislil —"

"Ne, in vaše pošteno ime! O bog! Ne, ne!"

Z rokami si je zakrila obraz.

"No, no, Terezika," je rekel. "Ne tako! Utegnil bi kdo priti. Ne joči! Ne smeš si jemati tako k srcu. Še škodovalo ti bo. Reci enostavno da, potem grem. No, Terezika, reci."

"Ne morem!"

Obrnila se je vstran in negibno sedela. Jenzala je ječati in z nežnimi prsti si je otrla par solz. Na to si je z robcem obrisala oči.

"In ne boš ničesar drugega rekla?" je vprašal po kratkem premolku.

"Ali moram takoj zdaj reči da?" je vprašala s trepetajočimi ustnami. "Ali ne bi bilo morda mogoče drugikrat?"

(Dolje sledi.)

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

IMAMO STOTINE STVARI PRIPRAVNIH ZA BOŽIČNA DARILA ZA CELO DRUŽINO

POLNA ZALOGA TRPEŽNIH ČEVLJEV IN COPAT ZA CELO DRUŽINO

Posebno nizke cene do božiča

Posebna cena na moških srajcah preje 1.45 sedaj samo **1.00**

Moške rokavice, kid leather, preje 1.50 sedaj samo **1.19**

Moške ovratnice v lepih škatlah preje ena za 50c, sedaj **2 za 50c**

Prav posebna cena na "house coats" najnovejši vzorci, preje 1.69, sedaj **1.19**

Ladies pure silk chiffon nogavice, preje 49c, sedaj **39c**

Moške srajce pripravno za darila za vašega moža ali sina, vse mere \$1. in več.

IMAMO LEPE STENSKE KOLEDARJE

Morris Mandel

15502 WATERLOO RD.

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware. **SEE IT TODAY AT**

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Ravnokar je izšla . . .

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznaní z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312